

Nr 212.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 8:o i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt; given Stockholms slott den 21 mars 1924.

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 8:o i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Birger Ekeberg.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 2 § 8:o i lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om
Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Häri genom förordnas, att 2 § 8:o i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt skall erhålla följande ändrade lydelse:

8:o) mål om rust- och rotehållares rättigheter och skyldigheter, övriga mål rörande indelnings- och roteringsverket;

mål om hemmans och lägenheters indelning till lotsning, om utbyten av boningsplatser för lotsar eller av lotsningspliktiga hemman och lägenheter, om dessas förmåner, friheter och skyldigheter;

mål om anläggning, indragning eller förändring av allmänna vägar och ödebygdevägar, av broar och färjor därå, om deras underhåll sommar- och vintertiden, om vägdelning, om rätt att utmed väg hava byggnad, upplag, skyltar och dylikt eller att därå hava grind, om tid för grindns öppenhållande, om bredden av hjulringar å arbetsåkdon på landet;

mål rörande skjutsväsendet;

mål om allmän flottled och farled samt sättet och villkoren för deras begagnande;

mål om strömrrensningar och skyldighet att därtill bidra;

mål om ordningen och sättet för begagnande av samfälld tångtäkt.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1924.

---

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet
å Stockholms slott den 21 mars 1924.*

Närvarande:

Statsministern TRYGGER, ministern för utrikes ärendena friherre MARKS VON WÜRTEMBERG, statsråden MALM, EKEBERG, BESKOW, MALMROTH, HASSELROT, STRIDSBERG, LÜBECK, CLASON, WOHLIN, PETERSSON.

Efter gemensam beredning med chefen för kommunikationsdepartementet anför chefen för justitiedepartementet statsrådet Ekeberg följande:

»Lagrådet har vid granskning av det inom kommunikationsdepartementet upprättade förslaget till lag om ändring i vissa delar av lagen den 23 oktober 1891 (nr 68) angående väghållningsbesvärets utgörande på landet hemställt om sådan ändring av 2 § 8:o i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt, att klagan över Konungens befallningshavandes beslut om tillstånd enligt det föreslagna andra stycket i 25 § av förstnämnda lag kommer att prövas av regeringsrätten.

Med anledning av denna lagrådets hemställan har jag låtit inom justitiedepartementet upprätta förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 8:o i lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.»

Sedan departementschefen härefter uppläst nämnda lagförslag, hemställer departementschefen, att förslaget måtte, jämlikt § 87 regeringsformen, genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten förordna, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Oskar Adelson.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 20 mars 1924.

Närvarande:

justitierådet SUNDBERG,
regeringsrådet THULIN,
justitierådet STENBERG,
justitierådet KÔERSNER.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 22 februari 1924, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det ändamål § 87 regeringsformen omförmåler, inhämtas över upprättat förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 23 oktober 1891 (nr 68) angående väghållningsbesvärets utgörande på landet.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, hade inför lagrådet föredragits av t. f. statssekreteraren Willand Aschan.

Förslaget gav anledning till de erinringar, som innefattas i nedanintagna yttranden.

Lagrådet:

Har jordägare underlåtit att efterkomma föreläggande att verkställa röjning, varom i 24 § första stycket sägs, torde med den avfattning, nämnda paragraf erhållit, landsfiskalen vara oförhindrad att låta verkställa röjningen redan innan den tid gått till ända, inom vilken det står jordägaren öppet att överklaga föreläggandet. Att så bråd verkställighet av föreläggandet förekommes är dock av vikt, särskilt därest fråga är om borthuggande av träd, som visserligen i någon mån äro till olägenhet med hänsyn till vägens underhåll eller trafiken å densamma, men för vilkas skonande starkare skäl kunna anföras ur annan synpunkt, exempelvis naturskyddets. Lagrådet hemställer alltså om sådan ändring av ifrågavarande paragraf, att landsfiskalen ej må på berörda sätt ingripa förr än klagotiden för jordägaren utlupit. På jordägarens i anförda besvär framställda yrkande kan Konungens befallningshavande jämlikt 80 § femte stycket förordna om inhibition av verkställigheten tills besvären prövats.

Thulin:

Då den beräkning, varom förmåles i 61 § andra styckets andra punkt, skall ligga till grund ej endast för den i paragrafen avsedda förteckning utan även för vägfyrektalslängd m. m. och hava betydelse jämväl för framtiden, torde lämpligast vara, att denna beräkning verkställas i samband med beslut därom att viss

fastighet åliggande vägunderhåll endast delvis skall övertagas av vägkassan. I enlighet härmed torde förslaget böra ändras.

Lagrådet:

I likhet med vad som gäller mål om rätt att hava byggnad utmed väg, lära även besvär över Konungens befallningshavandes beslut om tillstånd enligt det föreslagna andra stycket i 25 § böra upptagas av regeringsrätten. Ett tillägg därom torde införas i 2 § 8:o av lagen om regeringsrätten.

Flertalet av de paragrafer i väglagen, i vilka ändring nu föreslås, hava förut vid skilda tillfällen undergått ändring, vissa paragrafer mera än en gång. Då såväl i den nu föreslagna lagen som i flera av de lagar, vari de tidigare ändringarna innefattats, förekomma transumeringar beträffande paragrafdelar, som vid de särskilda tillfällena lämnats orubbade, är det förenat med ganska stor svårighet att fastställa den lydelse, ifrågavarande paragrafer i deras helhet äro avsedda att erhålla. Med hänsyn härtill hemställas, att vid avfattande av den nu tillämnade propositionen i ämnet paragrafernas lydelse upptages in extenso. Härvid torde vara skäl att ur andra stycket i 77 § utesluta ordet »likaledes», vilket uppenbarligen av förbiseende — sannolikt vållat av företagen transumering — fått kvarstå, då nämnda paragraf ändrades genom lag den 2 juni 1922 (nr 234).

Ur protokollet:

Erik Ölander.